Handloom Board.

Q.—571. **Sri G. PAPANNA** (Sidlaghatta-Chikballapur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of handlooms in the State ;

(*b*) the number of looms out of these in which cotton, woollen, silk and artificial silk cloth is being manufactured ;

(*c*) the number of production centres formed through co-operative societies with the aid of Handloom Board ; and the quantity of cloth produced each year in these productive centres ;

(*d*) the number of weavers getting help from this arrangement by becoming members of the co-operative societies ?

A.—**Sri H. M. CHANNABASAPPA** (Minister for Industries).—

(*a*) 50,922.

(*b*) Wool 7,500
Cotton Silk and Art-silk †43,422

(*c*) 60—Quantity of cloth produced in value during the past two years is given below :—

			Rs.
1953-54	...	...	2,37,536
1954-55	...	...	2,46,258

(*d*) 22,062 handlooms.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಕೈಮಗ್ಗಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 50,922 ಎಂತ ಹೇಳಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 22,062 ಕೈಮಗ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ಉಳಿದವರ ಗತಿಯೇನು ? ಅವರಿಗೆ ಈ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಕೊಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

* ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ಉಳಿದ ಜನರು ಸದಸ್ಯರಾಗಲು ಮುಂದೆ ಬಾರದಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಇವರು 2 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗಲಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಅದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮಾತು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಈ ಕೃತಕ ಬಟ್ಟೆಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೂಲನ್ನು ನೇಯುವ ಕಡೆ ಕೃತಕ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನೂ ಕೃತಕ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ನೇಯುವ ಕಡೆ ನೂಲನ್ನೂ ನೇಯುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಇದು ಆಯಾ ಸಂದರ್ಭದ ಮೇರೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವೆಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಈ ರೀತಿ ಸಮಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಅವರು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಸದಸ್ಯರಾಗಲು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂಶ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಪೇರ್‌ಹೋಲ್ಡರುಗಳಾಗಲು ಪ್ಯಾನುಗಳಲ್ಲಿ ಲೌಡ್‌ಸ್ಪೀಕರುಗಳ ಮೂಲಕ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗಾದರೂ ಜನರು ಮುಂದೆ ಬಾರದೆ ಹೋದರೆ ನಾವೇನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ?

12-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಈ ಉತ್ಪನ್ನ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅಥವಾ ಅವರೇ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಯಾವ ಯಾವ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅವರೇ ನೇಮಕಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ವಿವರ ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಅನೇಕ ಕೆಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಲ್ಲದೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಲ್ಲದ ಕಡೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಮಾತು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಆ ರೀತಿ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಲ್ಲದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಈಗ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

Primary Schools started in Bangalore District.

Q.—32. **Sri A. V. NARASIMHA REDDY** (Bangalore South).—

Will the Government be pleased to state :—

the number of Primary Schools that have been started in the District of Bangalore during the years 1952 to 1955-56 (talukwar information may be furnished) ?

---

† It is not possible to give separate figures for looms engaged in the weaving cotton, silk and art-silk fabrics since the weavers go on changing from weaving of silk to art-silk and cotton to art silk and *vice versa*.